

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	I/1
----------------------	------------------------	----------------	-------	------------------------	-----

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Основи охорони праці
Кафедра	Біології та хімії
Освітня програма	014 Середня освіта Хімія
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 8 Лабораторні заняття: 12 Самостійна робота: 54
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Молнар-Бабіля Джосія Імреївна, доцент кафедри біології та хімії, molnar-babilya.dzsoszia@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Для вивчення курсу «Охорона праці» студенти потребують знань з навчальних дисциплін середньої освіти.
Анотація дисципліни	Програма вивчення навчальної дисципліни складена відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 014 Середня освіта Хімія. Дисципліна "Охорона праці" забезпечує формування у студентів науково-дослідницької, професійно-орієнтованої компетентностей та спрямована на підготовку студентів до вирішення різноманітних питань охорони праці згідно вимог законодавства та нормативних документів України, ознайомлення майбутніх фахівців із станом і проблемами охорони праці, складовими і функціонуванням системи управління охороною праці та шляхами, методами і засобами забезпечення умов виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами. Формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Мета та завдання навчальної дисципліни	Навчальною програмою передбачено ознайомлення з питаннями охорони праці в кабінетах хімії навчальних закладів та в хімічних лабораторіях, з питаннями техніки безпеки та санітарно-гігієнічними нормами з охорони праці. Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з вимогами охорони праці, поняттям системи управління охороною праці, чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, органами державного нагляду за охороною праці, заходами підвищення безпеки праці та профілактики виробничого травматизму; заходами та засобами електро- та пожежної безпеки. Навчити студентів користуватись науковою та довідниковою літературою, планувати і самостійно виконувати роботи з використанням хімічних речовин, вміти створити безпечні умови праці як на уроках хімії в загальноосвітніх навчальних закладах, так і при роботі в хімічній лабораторії. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати наступні компетентності: - здатність до аналізу та використання правових і нормативних документів з охорони праці; - знати основи державного управління охороною праці в Україні; - знати гігієнічну класифікацію шкідливих речовин за характером дії на організм людини, вимоги санітарних норм до виробничого середовища; - здатність скласти інструкцію з охорони праці, провести інструктаж для учнів - здатність визначити фактори, що впливають на характер ураження електричним струмом, види і причини електротравм; - здатність надати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом; - здатність обладнати кабінет хімії загальноосвітньої школи згідно вимог; - знати заходи безпеки під час проведення лабораторних робіт у кабінетах хімії, вимоги безпеки під час роботи з хімічними реактивами та скляним посудом; - знати вимоги до зберігання хімічних реактивів Очікувані програмні результати дисципліни: - уміти користуватись нормативно-правовими актами, виконувати правила і норми охорони праці, протипожежного захисту, виробничої санітарії; - уміти дотримуватись правил техніки безпеки при роботі в хімічній лабораторії, організувати і провести для учнів інструктаж з охорони праці при роботах з кислотами і лугами, токсичними речовинами, органічними розчинниками, скляним посудом; - вміти організувати зберігання хімічних реактивів згідно затверджених вимог, надати долікарську допомогу; - організовувати розслідування нещасного випадку ; - користуватись міжнародними картками хімічної безпеки ICSC та паспортами безпеки на хімічну речовину;
--	--

	- знайти необхідну інформацію в інтернет ресурсах.
Очікувані програмні результати навчальної дисципліни	Згідно з вимогами освітньої програми «Середня освіта (Хімія)» для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти здобувачі набудуть наступних компетентностей: <i>загальних:</i> ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку. <i>фахових:</i> ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету. ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. ФК 16. Здатність безпечного поводження з хімічними речовинами з урахуванням їхніх хімічних властивостей. <i>та програмних результатів навчання:</i> ПРН6. Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками. ПРН13. Демонструє знання основних положень нормативноправових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні ПРН14. Знає хімічну термінологію і сучасну номенклатуру. ПРН25. Уміє аналізувати склад, будову речовин і характеризувати їхні фізичні та хімічні властивості в єдності якісної та кількісної сторін.
Тематика навчальної дисципліни (лекції, семінарських занять, самостійної роботи)	Програма та структура навчальної дисципліни: Змістовий модуль 1. Загальні питання охорони праці Теми: 1. Поняття і предмет дисципліни «Основи охорони праці». Основні поняття та терміни. Правове і нормативне регулювання охорони праці в Україні. 2. Організація роботи та управління охороною праці, державний нагляд та контроль. Змістовий модуль 2. Охорона праці, техніка безпеки та

	правила роботи в хімічних лабораторіях та кабінетах хімії загальноосвітніх шкіл. Теми: 3. Класифікація речовин за небезпекою, шкідливістю та характером впливу на організм. Правила зберігання хімічних речовин. Піктограми та попереджувальні знаки небезпеки. Міжнародні картки хімічної безпеки ICSC. 4. Техніка безпеки при роботі в хімічній лабораторії. Загальні правила пожежної та електробезпеки. Правила техніки безпеки при роботі з системами під тиском. Вимоги до розміщення та обладнання кабінетів хімії загальноосвітніх шкіл в Україні. Охорона праці та техніка безпеки при роботі в кабінетах хімії загальноосвітніх шкіл. Долікарська допомога. Розслідування та облік нещасних випадків. Тематики лабораторних та практичних робіт відображають та базуються на основному змісті лекцій.
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	Методи контролю: поточний контроль (усне опитування, представлення та захист звітів з практичних / лабораторних робіт, контрольні роботи, модульні контрольні роботи) та складання заліку. Розподіл балів: модульна контрольна робота №1 - 10 балів ; модульна контрольна робота №2 - 10 балів ; практичні заняття – 20 балів; лабораторні заняття : 20 балів; залік – 40 балів Відвідування та виконання практичних / лабораторних робіт є обов'язковим. Пропущені заняття або контрольні роботи мають бути відпрацьовані в позаурочний час. Передумовою заліку є виконання всіх практичних/ лабораторних завдань, а також контрольних робіт мінімум на 60%.
Політика навчальної дисципліни	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання самостійних та модульних робіт відбувається із дозволу лектора та завідувача кафедри за наявності поважних причин. Відвідування лабораторних занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в змішаній формі за погодженням із відповідальними викладачами курсу.
Рекомендована і допоміжна література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	Рекомендована: 1. Івах М.В., Бедрій Я.І. та інш. Основи охорони праці, Київ, Кондор, 2016. 2. Козяр М.М., Бедрій Я. І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення, Київ, Кондор, 2016. 3. Пістун О.П., Кіт Ю.В., Катренко Л.А. Охорона праці в галузі освіти, Суми, Університетська книга, 2013. 4. Смирницька М.Б., Тріщ Р.М., Артюх С.М. Охорона праці в галузі освіти, Харків, 2015. 5. ДСТУ 2293:2014 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять». 6. Csányi Róbert: Munkavédelmi útmutató pedagógusok részére, Közreadta Kecskeméti Regionális Képző Központ, Kecskemét, 2010.

	7. Dr. Búzás Attiláné, Dornai Tibor: Munkavédelem, Bp., Műszaki könyvkiadó, 1996. 8. Király Róbert: Bevezetés a laboratóriumi gyakorlatba. Oktatási segédanyag. Debrecen, 2006 9. Hornyánszky G., Poppe L., Hazai L., Nagy J., Tóth T. Szerves kémiai praktikum. Egyetemi tananyag, 2011. Додаткова 1. Конституція України 2. Закон України «Про охорону праці» 3. Кодекс законів про працю України. 4. Закон України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. 5. НПА ОП 73.1-1.11-12 6. НПА ОП 80.2-1.01-12. 7. ДСанПіН 5.5.2.008-01 8. Наказ МОН України № 563 від 01.08.2001р. Електронні інформаційні ресурси 1. http://www.chem.science.unideb.hu/Oktatas/TKBL0101/TKBL0101seged.pdf 2. http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0028_HornyanszkyG_Szerves-kemiai-praktikum/TAMOP-Hornyanszky-KESZ-01_1_1.html 3. http://appliedchem.unideb.hu – oktatóvideók 4. http://profspilka.kiev.ua/ohorona_praci/docs_ohorona/1435-perelk-osnovnih-normativno-zakonodavchih-aktiv-dokumentv-z-ohoroni-prac-u-zaklad-osvti.html 5. http://www.ommf.gov.hu/index.html?akt_menu=300 6. http://www.ippo.if.ua/predmety/khimiya/index.php?r=site/index 7. http://protsenkochem.blogspot.com/p/blog-page_19.html 8. http://biztonsagi-adatlap.hu/label.html 9. http://kmmk.hu/wp-content/uploads/2016/04/48_Tajekoztato-a-vegyszerianyagok-cimkejen-levo-informaciokrol.pdf 10. https://echa.europa.eu/documents/10162/2621167/eu-osha_chemical_hazard_pictograms_leaflet_hu.pdf/316928eb-8085-4ca0-9e02-22af085ade5f
--	---